

Nareki Szent Gergely

Tengerkék szemei

Այբն ծով ի ծով

Tengerkék szemei rátárultak
A harsány kacajú hajnali tengerre,
Mint lánglövellő kétszeres Nap,
Fényük karmazsin-sugaras hajnal.

Orcái szép szál babérvirágok,
Piros gránátalma-szirmok,
Kocsányukon által szeretet árad
Lüktető, életadó szívébe.

Lágy fehér karjait ívesen emelve
Énekel édes sugárzó hangon,
Összefűzve hangot hanggal,
Lejt lassan, mennyei méltóságban.

Ajkai kettős bimbó, szájából rózsza esőzik,
Nyelvének hárfája szerelmes zsongás,
Lélek-szépségű borszín hajának
Kettős fonatából szerelem pezsdül.

Hajfonata ékesség nélkül ékes,
Arca körül három ágba fonva,
Tündöklő keble rózsákkal telve,
Karjai bíborszín viola csokra.

Testéből tömjén-illat felhőz,
Ő Isten-gyújtotta füstölő csésze,
Hangja szelíd dallama csendül,
Égi szépségű köntös borítja,

Pompázva kék, lila, vörös színekben,
Öve aranyos-ezüstös ékszer
Zafirkövekkel gazdagon hintve,
És mikor gyöngyszépségében indul,

Lábáról fény csorog léptei közben.
Téged eljegyző égi királynak,
Újonnan született Megváltónknak
Dicsőség örökkön örökké! Ámen.

Weöres Sándor fordítása

(apró igazítások és a lenti rövid kommentár: Zsigmond Benedek)

Nareki Szent Gergely (kb. 951–1003) az örmény egyházzene és egyházi költészet egyik megújítója. Több kéziratban maradt fenn tőle egyházi énekgyűjtemény, amelyben különböző műfajú tételeket (kanció, „melódia”, „kincs”) találunk. A gyűjteményekben a műfaj mellett az egyházi ünnep is meg van jelölve. Gergely az egyházi év szinte minden fontos ünnepére szerzett egy vagy több kanciót vagy kincset. Az itt bemutatott ének a melódia műfajába tartozik. Az Egyházat mint a megszületett Megváltó menyasszonyát mutatja be. A menyasszony megjelenése a pap ruházatának bibliai leírására (Ex 28,6–14) emlékeztet; ugyanezt idézi fel, más kompozícióban, az örmény Szent Áldozat főpapi éneke is. Az örmény cím örmény kiejtése: Acskön dzov i dzov.